

ERIVAJADUSEGA ISIKUTE TALLINNA TÖÖSTUSHARIDUSKESKUSES ÕPPIMISE TINGIMUSED JA KORD

Erivajadusega isikute Tallinna Tööstushariduskeskuses õppimise tingimused ja kord kehtestatakse „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 32 lõike 7 (RT I, 02.07.2013, 1) ja haridus- ja teadusministri määruse „Erivajadustega isikute kutseõppeasutuses õppimise tingimused ja kord“ (RT I, 15.05.2014, 4) alusel.

1. Üldsätted

Kord reguleerib erivajadusega isikute kutseõppe tasemeõppe korraldamist ja neile tugimeetmete rakendamist.

2. Erivajadusega isik

- 2.1. Hariduslike erivajadustega (HEV) on õpilane, kelle
 - 2.1.1. eriline andekus;
 - 2.1.2. õpiraskused;
 - 2.1.3. terviseseisund;
 - 2.1.4. puue (meele-, kõne-, keha-, vaimu-, kombineeritud);
 - 2.1.5. käitumis- või tundeeluhäired;
 - 2.1.6. pikemaajaline õpest eemal viibimine;
 - 2.1.7. õppekeele ebapiisav valdamine;
toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses ja/või õppekeskkonnas (edaspidi *erivajadusega õpilane*).
- 2.2. Tallinna Tööstushariduskeskus pakub tugiteenust ja meetmeid õpilastele, kelle erivajadus ei takista tööle asuda õpetataval erialal.

3. Tallinna Tööstushariduskeskuse kohustused õppe korraldamisel

- 3.1. Tallinna Tööstushariduskeskus (edaspidi kool) loob erivajadusega õpilasele tingimused kutseõppeks ja eeldused tööturule sisenemiseks, arvestades ressursside piisavust ja õppekorralduse optimaalsust ning võimaluste piires õpilase soove ja erivajaduse spetsiifikat.
- 3.2. Erivajadusega õpilasele kutseõppeks tingimuste loomisse kaasab kool vastavalt vajadusele kooli pidaja, riigiasutused ja õpilase elukohajärgse kohaliku omavalitsuse üksuse, ettevõtjaid ja teisi koostööpartnereid. Kooli ja kohaliku omavalitsuse üksuse koostöö korraldamisel ja ülesannete jaotamisel lähtuvad osapooled kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ja sotsiaalhoolekande seadusest.
- 3.3. Kool võib erivajadusega õpilase individuaalsuse arvestamiseks teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppemetoodikas, hindamises, õppekorralduses ja õppekeskkonnas. Seejuures peavad õpiväljundid kattuma kooli õppekavas kirjeldatutega.
- 3.4. Kutseõppeks paremate tingimuste loomiseks võib õppetööd läbi viia ka väljaspool kooli territooriumi.
- 3.5. Erivajadusega õpilase, kes esitab koolile isikliku rehabilitatsiooniplaani, õppetöö korraldamisel arvestatakse rehabilitatsiooniplaanis toodud soovitustega ja tehakse koostööd rehabilitatsiooniteenuse osutamisse kaasatud

osapooltega, et luua tingimused õpilase arengut toetavate rehabilitatsiooniteenuste saamiseks ja läbiviimiseks.

- 3.6. Õppe korraldamisel ja füüsilise keskkonna kujundamisel arvestab kool õpilaste erivajadusega ja ehitusseaduse § 3 lõike 10 alusel kehtestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses kehtestatud nõuetega.

4. Kooli kohustused nõustamisel ja töötajate ettevalmistamisel

- 4.1. Kool nõustab sisseastujat või tema seaduslikku esindajat sisseastuja potentsiaalile vastava õppekava valikul, hinnates õpilaskandidaadi valmisolekut õppekavas kindlaks määratud õpiväljundite saavutamiseks.
- 4.2. Kool nõustab õpilast või tema seaduslikku esindajat sotsiaalteenuste ja toetuste, sealhulgas rehabilitatsiooniteenuse ja abivahendite osas.
- 4.3. Vajaduse korral võimaldab kool koostöös kooli pidajaga kooli töötajatel, kelle tööülesannete hulka kuulub töö erivajadusega õpilastega, läbida asjaomane täienduskoolitus ja korraldab neile koolisisest nõustamist.

5. Õpilaste erivajadused ja nende tuvastamise alused

- 5.1. Sobiva tugiteenuse ja meetme rakendamiseks tuvastab kool õpilase erivajaduse, mis võimaldab õppida erialal ja arvestab õpetatavate erialade spetsiifikat.
- 5.2. Kool tuvastab järgmisi hariduslikke erivajadusi:
 - 5.2.1. püsivad õpiraskused, mis avalduvad suulise- ja kirjaliku kõne, arutlus- ja meenutusoskuste või teabe struktureerimise ja arvutamisoskuse valdkonnas ning mille tuvastamise aluseks on meditsiiniline või logopeedi väljastatud tõend;
 - 5.2.2. emotsionaal- ja käitumiseraskused, mille tuvastamise aluseks on meditsiiniline tõend või kooli vastutava töötaja või tugirühma otsus;
 - 5.2.3. kuulmispuue, mille tuvastamise aluseks on arstliku ekspertiisikomisjoni või ekspertarsti otsus, kuulmispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
 - 5.2.4. liikumispuue, mille tuvastamise aluseks on rehabilitatsiooniplaan või arstliku ekspertiisikomisjoni otsus;
 - 5.2.5. kroonilised ja pikaajalised haigused, mille tuvastamise aluseks on meditsiiniline tõend;
 - 5.2.6. õpingute alustamiseks ebapiisav eesti keele oskus, mille tuvastamise aluseks on põhi- või keskkhariduse omandamist tõendav dokument või kooli vastutava töötaja või tugirühma otsus.

6. Tugiteenuste ja –meetmete rakendamine

- 6.1. Kool koostöös kooli pidajaga tagab erivajadusega õpilasele tugiteenuste, sealhulgas karjääri-teenuse, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogilise ja psühholoogilise teenuse kättesaadavuse ning rakendab vajadusel tema toetamiseks järgmisi hariduslikke tugimeetmeid:
 - 6.1.1. individuaalse õppekava koostamine ja rakendamine;
 - 6.1.2. individuaalse üleminekuplaani koostamine;
 - 6.1.3. õpe väikerühmas suurusega 4–12 õpilast;
 - 6.1.4. mõõdukas või põhjalik pedagoogiline sekkumine;
 - 6.1.5. täiendav eesti keele õpe õpilastele, kes pole suutelised õpet alustama eesti keeles.
- 6.2. Koolis määratakse töötaja või tugirühm, kes vastutab õpilase erivajaduse tuvastamise, tema kompetentside ja vajaduste hindamise, vajalike tugimeetmete määramise, nende rakendamise ja tulemuslikkuse jälgimise eest ning koordineerib neid tegevusi. Vastutav töötaja või tugirühm kavandab õpilase õpinguid koostöös õpilase ja/või tema seadusliku esindajaga. Vastutava töötaja või tugirühma ülesanded ja töökord sätestatakse direktori käskkirjaga.

- 6.3. Rühmajuhataja ja/või aineõpetaja jälgib õpilase toimetulekut õppesituatsioonis ja on õpilase esmane abistaja ning tema erivajaduse märkaja. Lisainfot õpilase senise arengu kohta saab rühmajuhendaja lapsevanemalt.
- 6.4. Kool kaasab vajadusel koostöös kooli pidajaga ja õpilase elukohajärgse kohaliku omavalitsuse üksusega erivajadusega õpilase õpetamisele ja õppetöö korraldamisele täiendavat personali, näiteks tõlgi, tugiisiku või isikliku abistaja.
- 6.5. Rakendatavad tugiteenused:
 - 6.5.1. täiendava õppetöö määramine (tugiõppe- ja korrektsiooni või õpiabirühma tundide määramine);
 - 6.5.2. iseseisvale tööle suunamine (õpilane omandab iseseisvalt tunni eesmärgid, saab selleks aineõpetajalt vajalikud juhendid või materjalid. Iseseisva töö esitab õpilane tunni lõpus aineõpetajale ja võib saada selle eest hinde);
 - 6.5.3. õppetöö diferentseerimine ja individualiseerimine rühmas (lisaselgitused, lisaharjutused, spetsiaalsed abivahendid ja skeemid jm).
 - 6.5.4. keeleabi õppekeele ebapiisaval valdamisel;
 - 6.5.5. individuaalse õppekava/ainekava määramine (loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks – nädalakoormus/ õppe intensiivsus, õpisisu vähendamine, suurendamine/ hindamisaluste muutmine);
 - 6.5.6. tõlgi (viipekeele) teenus;
 - 6.5.7. sotsiaalpedagoogilisele, psühholoogilisele või eripedagoogilisele nõustamisele suunamine;
 - 6.5.8. sobiva arengukeskkonna ja optimaalsete õpitingimuste (sobiva õppevormi või kooli) loomine või leidmine hariduslike erivajadustega õpilastele;
 - 6.5.9. pikaajalise tervisehäirega ja puudega või muu tervise seisundist tuleneva haridusliku erivajadusega õpilase nõustamine enesejälgimise ja arsti poolt määratud raviplaani täitmise tagamiseks.
- 6.6. HEV määramiseks esitab rühmajuhataja ja/või aineõpetaja põhjendatud taotluse erivajaduse määramise komisjonile.
- 6.7. Komisjon analüüsib esitatud taotluse põhjendatust ja kooli poolt pakutavate meetmete võimalusi.
- 6.8. Tugiteenused ja tugimeetmed ning nende rakendamine kooskõlastatakse õpilase ja/või tema seadusliku esindajaga ning kinnitatakse direktori käskkirjaga.

7. Õpitulemuste analüüs

- 7.1. HEV õpilase arengu toetamiseks viib rühmajuhendaja vähemalt kaks kord aastas läbi arenguestlusi (õpilase arengu teadlik suunamine, eneseanalüüsi oskuse arendamine; anda tagasisidet õpilase arengule õppekavas sätestatud eesmärkidest; leppida kokku eeloleva perioodi eesmärkides ja kavandada tegevused; tõsta õpilase enesehinnangut).
- 7.2. Individuaalse arengu jälgimiseks avab rühmajuhendaja õpilase individuaalsuse kaardi, kuhu koguvad rühmajuhendaja, aineõpetajad ja teised spetsialistid andmeid õpilase käitumise, õppetöö- ja rakendavate meetmete tulemustest. Vaatluse tulemustest teavitab rühmajuhendaja lapsevanemat, toob välja õpilase tugevad ja nõrgad küljed, selgitab õpiraskuse olemust ja tutvustab kooli võimalusi õpilase õpiraskuse ületamiseks.
- 7.3. Õppeajal jälgib rühmajuhendaja õpiabi tõhusust ning koos aineõpetajatega analüüsib rakendavate meetmete tulemuslikkust.
- 7.4. Rühmajuhendaja ja /või aineõpetaja ja/või õpilase esindajal on õigus esitada kirjalik taotlus HEV katkestamiseks, esitades sellesisulise avalduse erivajaduse komisjonile.
- 7.5. Lähtuvalt õppetulemustest kavandatakse edasised tegevused:
 - 7.5.1. tugiteenuste lõpetamine;
 - 7.5.2. tugiteenuse jätkamine samal või tõhustatud viisil;

- 7.5.3. täiendavate uuringute teostamine;
- 7.5.4. tugiteenuste vahetamine või muu teenuse lisamine;
- 7.5.5. ettepanek nõustamiskomisjoni suunamiseks;
- 7.5.6. täiendav õppetöö;
- 7.5.7. osaõppele jäämine, kui täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ja individuaalset õppekava ei ole otstarbekas rakendada vm.

IÕK koostamine ja rakendamine kutseõppes

INDIVIDUAALNE ÕPPEKAVA

Üldandmed õpilase kohta:

Nimi:

Sünniaeg:

Kool:

Klass:

Kodune keel(ed):

Kaardi avamise aeg:

Lapsevanema nõusolek kaardi avamiseks:

1. Probleemi märkamine ja kaardistamine

2. Probleemi ja vajaduste kaardistus, tugimeetmete määratlemine.

Probleem	Tugimeede	Vastutaja